

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Samtlige ministerier mv.

Dato: 2. februar 2012

J.nr.: 323-0001

Indberetning januar 2012

Politiske forhold

Formanden for Naalakkersuisuts nytårstale

Formanden for Naalakkersuisut, Kuupik Kleist, tog i sin TV- og radiotransmitterede nytårstale udgangspunkt i de økonomisk svære tider, Grønland står overfor. Med reference til den til tider uforsonlige tone mellem landsstyre og opposition opfordrede han til, at kommende udfordringer tackles i fællesskab og gennem dialog.

Kleist lagde vægt på, at der sker udvikling også i trange tider. Den grønlandske eksport af fiskeriprodukter er i det forløbne år øget væsentligt, og Naalakkersuisut vil i det kommende år satse på sikring af arbejdspladser gennem igangsættelse af boligbyggeri og offentlige anlægsarbejder.

Landsstyreformanden tilkendegav, at de økonomisk svære tider kalder på dybtgående reformer. Med nytårstalen indvarsledes således den reformpakke, som følger af skatte- og Velfærdscommissionens anbefalinger, der behandlede af Grønlands landsting Inatsisartut under efterårssamlingen 2011.

Kritik af ventetidsbetinget benådning

Justitsministerens forslag om ventetidsbetinget benådning af ca 300 domfældte, som har ventet i mere end 18 måneder på at afsone i Grønland, fik en meget kølig modtagelse blandt grønlandske politikere. Medlem af Naalakkersuisut for justitsområdet mv Anthon Frederiksen (KP) pegede på at området er dansk ansvar. Han fandt det uforståeligt, at man havde valgt at lukke den midlertidige anstalt i Kangerlussuaq endnu før opførelsen af en lukket anstalt i Nuuk er indledt.

Også medlemmerne af Inatsisartuts lovudvalg stillede sig kritisk til forslaget og pegede på Statens ansvar i sammenhængen. Samtidig opfordredes fra flere sider til, at man i højere grad gjorde brug af muligheden for afsoning ved samfundstjeneste.

Grønland overtager OLT-formandskab

Grønland er associeret til EU gennem OLT-ordningen (Oversøiske Lande og Territorier). I forbindelse med det årlige møde mellem EU Kommissionen, OLT-landene og de fire medlemsstater – Storbritannien, Frankrig, Holland og Danmark – overtog Grønland formandskabet for sammenslutningen af OLT-lande for 2012.

I sin tale til ministermødet fremhævede formanden for Naalakkersuisut vigtigheden af at skabe synlighed omkring OLT, hvilket vil være en prioritet under Grønlands formandskab. Formanden for Naalakkersuisut betonedede også behovet for fortsat at fokusere på miljø og klimaændringer samt økonomisk vækst. Temaet for Grønlands formandskab vil være bæredygtig udvikling og grøn vækst. Grønland vil prioritere uddannelse, innovation og forskning i OLT-landene under sit formandskab under sloganet: How Cool is Green? – Discover it in Greenland 2012.

Udenrigsminister Villy Søvndahl deltog som den første danske minister i EU-OLT-forummet. I en pressemeddelelse beskrev Naalakkersuisut dette som en 'historisk begivenhed', som man anser for et udtryk for, at Grønland og OLT-landene har høj prioritet.

Som følge af formandskabet skal Grønland være vært for næste OLT-EU Forum og Ministermøde, hvilket betyder at omkring 100 OLT-repræsentanter, EU Kommisærer og ministre kommer til Grønland i 2012.

Erhverv og Økonomi

Syd-koreansk interesse for sjældne jordarter

Under et besøg i København medio januar modtog Sydkoreas udenrigs- og handelsminister Kim Sun-Hwan sammen med udenrigsminister Villy Søvndahl orientering om ressourcepotentialer i Grønland under et besøg på GEUS, De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland.

Det fremgår af GEUS' hjemmeside, at mødets formål var at afdække områder, hvor det kommende samarbejde indenfor Green Growth Alliance mellem Danmark og Sydkorea kunne udvikles yderligere. Der var stor interesse for udnyttelse af mineraler så som sjældne jordarter, men også for vandprojekter, hvor GEUS præsenterede nogle bud på områder, der kunne være af fælles interesse.

Sælskindsmission i Kina

Medlem af Naalakkersuisut for Fiskeri, Fangst og Landbrug Ane Hansen deltog i januar i Great Greenlands salgsfremstød for sælskind i Kina i forbindelse med Great Greenland's deltagelse i Beijing Fur Fair. Under opholdet havde hun endvidere møder med kinesiske politikere og forretningsforbindelser, som udtrykte klare forventninger til den grønlandske sælskindsvirksomhed. Landsstyremedlemmet aflagde også besøg på Royal Greenlands virksomheder i Qingdao. Det fremgik af pressen, at Ane Hansen værdsatte den støtte og rådgivning som ydedes af konsulatet i Shanghai og ambassaden i Beijing.

Forslag om oprettelse af nationalt oliespildsberedskab

Af et lovforslag, som medio januar sendtes i høring, fremgår det, at der er planer om at etablere et selvstyre-ejet beredskabsselskab under navnet Greenland Oil Spill Response. Det fremgår af forslaget, at udenlandske olieselskaber ved kommende borerer ved Grønland skal betale Selvstyrets virksomhed for at stille beredskab til rådighed til at bekæmpe olieforurening samt eventuel miljøoprydning. Greenland Oil Spill Response vil ikke fra starten selv råde over udstyr, men vil have adgang til det beredskabsudstyr, som Cairn Energy har stillet til rådighed. Det er hensigten, at selskabet med tiden skal opbygge en kapacitet, så det på egen hånd vil kunne håndtere større oliespild, ikke blot ved Grønland, men i hele det arktiske område.

Lovforslaget omfatter en tidsplan for privatisering af det selvstyrejede selskab, som vil skulle afvikles frem til 2020. Det fremgår ikke klart af lovforslaget, hvornår det foreslåede selskab forudses at have kapacitet til at være fuldt ansvarlig for den ønskede grad af sikkerhed.

Grønlands Turist- og Erhvervsråd bliver til Visit Greenland

Som et led i den nye erhvervsfremmestruktur har Naalakkersuisut besluttet at ændre formål og navn for Grønlands Turist- og Erhvervsråd A/S. Ved en ekstraordinær generalforsamling 5. januar besluttedes det at drive dele af selskabet videre under navnet Visit Greenland A/S. Selskabets formål ændredes til at koncentrere sig om turisme og branding. Selskabet skal virke som Grønlands nationale videnscenter for turisme og dermed søge at synliggøre og fremme Grønland som turistdestination.

Erhvervsrådgivningen, som hidtil har været en del af selskabets formål, flyttes til ISCO A/S.

Til bestyrelsen udpegedes formand Karin Egede og bestyrelsesmedlemmerne Anette Lings, Ole Andersen og Salik Hard.

Generalforsamling i Royal Greenland A/S

Ved generalforsamling 23. januar præsenterede Royal Greenland sit bedste regnskabsresultat i fem år. Koncernen har forbedret sit resultat med 122 millioner kroner i forhold til regnskabet for 2009/2010. Royal Greenland har dog fortsat en gæld på 2 milliarder kroner, som forventes reduceret med 250 millioner kroner i løbet af 2012.

Naalakkersuisut har i en pressemeddelelse udtrykt tilfredshed med selskabets resultat og glæde over, at den gunstige udvikling på verdensmarked har gavnet Royal Greenland A/S, selskabets leverandører og i sidste ende fiskerne.

Royal Greenlands bestyrelse består efter generalforsamlingen af Niels Harald de Coninck-Smith (formand), Marie Fleischer, Svend Bang Christiansen, Sara Heilmann, Pernille Fabricius, Peder Tuborgh samt de medarbejdervalgte Peter Korsbæk, Isak Lars Berthelsen og Niels Ole Møller.

Air Greenland åbner flyrute til Canada

Trods den geografiske nærhed er der ingen fast flyrute mellem Grønland og det nordamerikanske kontinent. AirGreenland har tidligere forsøgt sig med en sommerrute mellem Kangerlussuaq og Baltimore, men ruten viste sig ikke rentabel. En forbindelse mod vest er imidlertid et stadigt tilbagevendende ønske i Grønland, og derfor har AirGreenland besluttet at åbne en sæson-rute Nuuk-Iqaluit med to ugentlige flyvninger i perioden 18. juni til 3. september.

I en pressemeddelelse peger selskabet på, at ruten, ud over at imødekomme en efterspørgsel fra råstofsektoren, også vil kunne være med til at øge turismen og forstærke den kulturelle samhørighed mellem Grønland og Nunavut.

Ruten vil blive befløjet med DASH-8, som tager 34 passagerer. Flyvetiden er kort, ca 1 time og 45 minutter, mens prisen forventes at ligge omkring 4500 kr for en enkeltbillet.

Sociale forhold, sundhed og sygdom

Folkesundhedsundersøgelse blandt skolebørn

Statens Institut for Folkesundhed og Selvstyrets Departementet for Sundhed udgav i januar en ny rapport, "Folkesundhed blandt skolebørn – resultater fra HBSC Greenland undersøgelsen 2010". Rapporten er en del af en international undersøgelse af Health Behaviour in School-aged Children . I undersøgelsen er indgået cirka 40 % af alle skolebørn fra 5. til 10. klassetrin i Grønland.

Undersøgelsens resultater vedrørende skolebørns brug af og holdning til rusmidler giver anledning til nogen bekymring. Andelen af børn og unge der har prøvet alkohol, rygning, snifning eller hash ligger markant over det mål, som Selvstyrets folkesundhedsprogram Inuuneritta sigter mod. De unges opfattelse af, hvor skadelige rusmidlerne er, er også blevet undersøgt. Knap en fjerdedel af de adspurgte mente, at hyppig hashrygning eller snifning ikke er risikofyldt.

Landshospitalet Dronning Ingrid's Hospital har oplyst, at man har set en stigning i antallet af gravide hashmisbrugere.

Ny elektronisk borgerportal

Efter flere års forarbejde og med seks måneders forsinkelse har Grønlands Selvstyre og kommunernes landsforening KANUKOKA kunnet præsentere den elektroniske borgerportal www.sullissivik.gl. Portalen, der er på dansk og grønlandsk, giver adgang til information og selvbetjening. Portalen loves løbende udbygget og opdateret.

Brug af internet i Grønland er i nogen grad hæmmet af, at internetforbindelse er forbrugsafregnet, og at priserne er ganske høje. En 4 Mbit-forbindelse koster i Nuuk 999 kroner om måneden med 9 GB fri trafik, og derudover skal man betale 11 øre pr. MB.

Befolkningsstatistik

Grønlands Statistik har offentliggjort en befolkningsopgørelse pr 1. januar 2011 samt en fremskrivning på baggrund af opgørelsen.

Det fremgår, at andelen af ældre, dvs borgere over 65 år, forventes at stige til det dobbelte frem mod 2040.

Befolkningens gennemsnitsalder forudses at stige til 36,5 år mod 34 år i dag. Dermed vil Grønlands befolkning fortsat være yngre end for eksempel Danmarks befolkning, hvor gennemsnitsalderen i 2011 var ca. 40 år.

Det samlede folketal i Grønland forudses at ligge stabilt omkring 56.000. Befolkningen i den erhvervsaktive alder vil fortsat udgøre over halvdelen af befolkningen.

Kultur og uddannelse

Kulturnat med succes

Institutioner og virksomheder i 13 byer og 3 bygder holdt åbent hus i forbindelse med årets Kulturnat 26. januar.

Offentlige institutioner, uddannelsessteder, arbejdspladser og medie- og kulturhuse tog imod mange interesserede borgere. I Nuuk, hvor kulturnatsarrangementerne startede i 2001, medvirkede ikke færre end 65 institutioner og virksomheder i år. Kulturnatten var alle steder en stor succes.

Personalia

Dødsfald

Direktør for Grønlands Lufthavsvæsen, Mittarfeqarfiit, Niels Kreutzmann, afgik pludseligt ved døden 26. januar i en alder af 46 år.

Kreutzmann var uddannet cand. merc., og havde været ansat som direktør i Mittarfeqarfiit siden 1. oktober 2009. Han kom til denne stilling med en bred ledelsesmæssig erfaring fra en række selskaber inden for luftfarts- og transportbranchen, herunder fra det tidligere Grønlandsfly, Bornholms Trafikken og fra Albatros Travel

Med venlig hilsen

Mikaela Engell